

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 21/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle kestävän metsätalouden määräaikaiseksi rahoituslaiksi sekä laeiksi kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain ja kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetun lain kumoamisesta sekä kestävän metsätalouden rahoituslain kumoamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 19 päivänä syyskuuta 2014 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle kestävän metsätalouden määräaikaiseksi rahoituslaiksi sekä laeiksi kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain ja kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetun lain kumoamisesta sekä kestävän metsätalouden rahoituslain kumoamisesta (HE 138/2014 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti ympäristövaliokunta on antanut asiasta lausunnon (YmVL 20/2014 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- osastopäällikkö Juha Ojala, metsäneuvos Marja Hilska-Aaltonen ja lainsäädäntöneuvos Kirsi Taipale, maa- ja metsätalousministeriö

- neuvotteleva virkamies Reima Sutinen, työ- ja elinkeinoministeriö
- neuvotteleva virkamies Maarit Loiskekoski, ympäristöministeriö
- tutkimusjohtaja Taneli Kolström, Metsätutkimuslaitos
- rahoitus- ja tarkastuspäällikkö Aki Hostikka, Suomen metsäkeskus
- metsäjohtaja Juha Hakkarainen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- metsäasioiden päällikkö Jouni Väkevä, Metsäteollisuus ry
- toimialapäällikkö (puuenergia) Tage Fredriksson, Bioenergia ry
- varatoimitusjohtaja Simo Jaakkola, Koneyrittäjien liitto ry
- neuvottelupäällikkö Erkki Eteläaho, Metsäalan Asiantuntijat ry
- toiminnanjohtaja Jukka Aula, Metsänomistajien liitto Pohjois-Suomi
- toiminnanjohtaja Antti Härkönen, Metsänhoitoyhdistys Pudasjärvi ry
- toiminnanjohtaja Vesa Väisänen, Metsänhoitoyhdistys Ylä-Lappi
- toiminnanjohtaja Markus Laatikainen, Position yhteismetsä.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet
— oikeusministeriö
— Puu- ja erityisalojen liitto ry

— aluejohtaja Pauli Rintala, Metsänomistajien Liitto, Järvi-Suomi.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi kestävä metsätalouden määräaikainen rahoituslaki. Laissa säädettäisiin metsätalouden tukien myöntämisen perusteista ja yleisistä edellytyksistä. Ehdotetut tuet ovat harkinnanvaraisia. Tukien myöntämiseen, maksamiseen, valvontaan ja muihin vastaaviin seikkoihin liittyviin menettelyihin sovellettaisiin ehdotetun lain lisäksi myös valtionavustuslakia. Esityksen tavoitteena on lisätä tukien vaikuttavuutta sekä selkeyttää ja yksinkertaistaa tukiehtoja.

Yhtenä keskeisenä kestävä metsätalouden rahoituslainsäädännön uudistamisen lähtökohtana on ollut Euroopan unionin valtiontukisääntöviivojen uudistaminen vuosille 2014–2020. Uudet valtiontukisäännöt ovat aikaisempaa yksityiskohtaisemmat ja lisäävät tukiin liittyvää hallinnollista työtä. Uusien valtiontukisääntöjen mukaiset tukijärjestelmät voisivat olla voimassa vuoden 2020 loppuun saakka.

Toinen keskeinen syy lain kokonaisuudistukseen on tarve uudistaa lainsäädäntöä sillä tavoin, että se täyttää perustuslaissa asetetut vaatimukset. Peruseriaatteiltaan ehdotus on pääosin voimassa olevan lain ja nykykäytännön mukainen. Rahoitusta koskevaan sääntelyyn ehdotetaan tehtäväksi eräitä muutoksia. Keskeisimmät muutokset liittyvät nuoren metsän hoidon tukeen, tukivyöhykejakoon ja tiettyjen toimenpiteiden poistamiseen tukijärjestelmästä. Uutena työalajina esitetään taimikon varhaishoitoa. Erillisenä työalajina tuettaisiin myös nuoren metsän hoitoa. Lisäksi tuettaisiin taimikon varhaishoitoon ja nuoren metsän hoitoon liittyvää pienpuun korjuuta. Juurikäävän torjunnan tukialuetta, torjunta-aikaa ja tuensaajien määritelmää laajennetaan. Kunnostusojituksen tuen sijaan ehdotetaan suometsän hoidon tukea. Metsäluonnon hoitohankkeiden tuki, terveyslannoituksen tuki, ympäristötuki ja metsätien tekemisen tuki säilyi-

sivät pääasiassa ennallaan. Tukea ei enää myönnettäisi esimerkiksi laatupuiden pystykarsintaan, kantojen nostoon, metsänuudistamiseen, pellonmetsitykseen, energiapuun korjuuseen eikä kokeilu- ja selvitystoimintaan. Ehdotettua metsätalouden rahoitusta ei myöskään saisi käyttää viranomaisen tai julkista hallintotehtävää hoitavan organisaation suunnittelu- ja selvitystehtävien hoitamiseen.

Tukien määrästä ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella. Tukitasojen eriyttäminen on tarkoitus pääosin säilyttää ennallaan, mutta tukivyöhykkeet määräytyisivät metsälain vyöhykejaon perusteella. Tuki myönnettäisiin joko toteutuneisiin kustannuksiin perustuen tai euomääräisenä tukena. Tuki toteutuneisiin kustannuksiin määräytyisi tukiprosentin mukaan, joka vaihtelisi työalajeittain kuten nykyisinkin.

Kestävä metsätalouden rahoituksesta annettu laki, laki kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen ja kestävä metsätalouden rahoituslaki kumottaisiin. Euroopan unionin valtiontukisääntöjen takia kestävä metsätalouden rahoituksesta annettu laki ja laki kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen ehdotetaan kumottaviksi siten, että mainittujen lakien nojalla ei tehdä tuen tai lainan myöntämispäätöksiä 1 päivästä heinäkuuta 2015.

Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioehdotukseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Kestävä metsätalouden määräaikainen rahoituslaki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohdana. Laki kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain ja kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädän-

nössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetun lain kumoamisesta ja laki kestävän metsätalouden rahoituslain kumoamisesta on tarkoitettu tu-

lemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on ne hyväksynyt.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi kokonaan uusi kestävän metsätalouden rahoituslaki. Voimassa oleva laki on vuodelta 1996, ja sitä on muutettu useita kertoja. Ehdotetussa laissa säädetäisiin kestävän metsätalouden tukien myöntämisen keskeisimmistä edellytyksistä. Toisin kuin voimassa oleva laki, ehdotettu laki on määräaikainen. Lakiehdotukseen sisältyvä tukijärjestelmä on tarkoitus notifioida komissiolle maa- ja metsätalouden sekä maaseutualueiden valtiontuen suuntaviivojen 2014–2020 nojalla.

Valiokunta toteaa, että Suomen kansantalous ja hyvinvointi perustuvat poikkeuksellisen vahvasti metsiin. Metsien kestävä hoito ja käyttö tulee olla kasvavan hyvinvoinnin lähde myös tulevaisuudessa. Valtioneuvoston periaatepäätös kasvun uusien kärkien cleantechin ja biotalouden vauhdittamisesta 8.5.2014 sisältää tavoitteen, että Suomessa luodaan kilpailukykyisiä ja kestäviä biotalouden ratkaisuja maailmanlaajuisiin ongelmiin ja synnytetään sekä kotimaahan että kansainvälisille markkinoille uutta liiketoimintaa, joka tuo hyvinvointia koko Suomelle. Biotalousstrategian tavoitteena on nostaa biotaloutemme tuotos 100 miljardiin euroon vuoteen 2025 mennessä ja luoda 100 000 uutta työpaikkaa. Valiokunta korostaa sitä, että biotaloudessa metsätaloudella on erittäin keskeinen asema maassamme.

Esityksen perustelujen mukaan ehdotettavan kestävän metsätalouden rahoituslain tavoitteena on kannustaa yksityisiä maanomistajia metsien kestäväan hoitoon ja käyttöön tavalla, jolla yksityistalouden tavoitteiden ohella voidaan saavuttaa myös yhteiskunnan metsäpolitiikalle ja metsien käytölle asettamat tavoitteet. Tukijärjestelmällä kannustetaan maanomistajia teke-

mään taloudellisesti ja metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tarkoituksemukaisia toimenpiteitä, joilla edistetään metsävarojen suotuisaa kehittymistä, metsien biologisen monimuotoisuuden turvaamista sekä ilmastomuutokseen sopeutumista pitkäjänteisesti.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että metsäpolitiikka ja metsätalouden tukijärjestelmä ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että metsät kasvavat Suomessa enemmän puuta kuin koskaan. Arvion mukaan metsien nykyisestä vuositaisesta kasvusta noin 15–20 miljoonaa kuutiota on aikaisemman metsänparannustoiminnan ansiota. Samalla vuotuinen markkinahakkuiden määrä on noussut alle 40 miljoonasta kuutiometristä keskimäärin yli 53 miljoonaan kuutiometriin.

Esityksen perusteluista käy kuitenkin ilmi, että nykyisellä tukijärjestelmällä ei ole juurikään torjunnan tukea lukuun ottamatta saavutettu metsäohjelmassa (Kansallinen metsäohjelma 2015) ja siihen sisältyvässä Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelmassa (METSO) asetettuja tavoitteita. Voimassa olevan lain mukaisten rahoitettavien töiden vuotuiset suoritettavoitteet ovat osoittautuneet liian suuriksi. Edellä esitettyyn viitaten valiokunta korostaa kuitenkin sitä, että rahoituksen niukuudesta huolimatta kestävän metsätalouden rahoituksella on ollut suuri merkitys metsän- ja luonnonhoidollisten töiden toteuttamisessa sekä energiapuun markkinoille saamisessa. Metsätalouden töillä on ollut myös huomattava aluepoliittinen merkitys. Esitykseen sisältyvän arvion mukaan niiden työllistävä vaikutus on ollut noin 20 000 henkilötyövuotta.

Esityksen perusteluissa on todettu, että yksityismetsissä keskimääräinen tilakoko on hieman yli 30 hehtaaria, ja kerrallaan toimenpiteen koh-

teena oleva metsikkökuvio on keskimäärin 1—2 hehtaaria. Tuen saajien suuri määrä ja toimenpidekuvioiden koko vaikuttaa tukien hallinnointiin. Metsänomistusrakenteen muutokset ovat hitaita: noin 347 000 metsätilasta vajaa 10 000 vaihtaa vuosittain omistajaa, kuudessa tapauksessa seitsemästä perintönä tai sukulaisten välisellä kaupalla. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että viime aikoina metsänomistusrakenne on hitaasti pirstaloitunut lisää, vaikka toisaalta myös suurten metsätilojen määrä on kasvanut. Metsänomistusrakenteeseen on pyritty vaikuttamaan lähinnä yhteismetsien toimintaedellytyksiä edistämällä. Valiokunta painottaa, että toimia metsänomistusrakenteen parantamiseksi tulee tehostaa ammattimaisen ja aktiivisen metsätalouden harjoittamisen edellytysten parantamiseksi konkreettisesti nykytilaan verrattuna.

Valiokunta kiinnittää erityistä huomiota siihen, että merkittävä osa metsien hakkuumahdollisuuksista on eri syistä passiivisessa omistuksessa ja puumarkkinoiden ja aktiivisen metsän hoidon ulkopuolella. Metsäntutkimuslaitoksen tutkimusten mukaan 5 miljoonalla hehtaarilla (noin neljännes metsäpinta-alasta) ei ole tehty mitään metsänhoitotoimenpiteitä viimeiseen 30 vuoteen. Näistä kohteista kiireellinen hakkuu-/hoitotarve on noin 1,6 miljoonalla hehtaarilla.

Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on lisäksi todettu, että nykyisen tukijärjestelmän voidaan katsoa toimineen epätydyttävästi, kun tarkastellaan järjestelmän mukaisten työlajien vaikuttavuutta. Valtakunnan metsien inventoinnin (VMI) tulosten mukaan taimikoiden (pienet taimikot, varttuneet taimikot) metsänhoidollinen tila on heikentynyt. Taimikonhoidon (tuettu työlaji) osalta myös kustannuskehitys on nousut viime vuosien aikana selvästi verrattuna esimerkiksi istutukseen (ei tuettu työlaji pl. Pohjois-Suomi) tai puunkorjuuseen. Yhtenä syynä kustannuskehitykselle on esitetty sitä, että nykyinen tukijärjestelmä on ohjannut tekemään taimikonhoidon aiempaa myöhemmin, mikä toisaalta on esitetty myös syynä metsien metsänhoidollisen tilan huonontumiselle. Tässä suhteessa myös nykyinen tukijärjestelmä on ohjan-

nut epätoivottuun käyttäytymiseen taimikonhoidon osalta.

Valiokunta toteaa, että kustannustehokkain kasvatusketju koostuu oikeaan aikaan tehdystä pienten taimikoiden varhaismaidosta ja sitä seuraavasta varttuneemman taimikon harvennusvaiheesta. Näillä työvaiheilla luodaan edellytykset hyvärakenteisen ja hyväkasvuisen nuoren metsän kehittymiselle, jossa seuraava toimenpide on markkinaehtoinen ensiharvennushakkuu ilman tuen tarvetta. On välttämätöntä, että tukijärjestelmä kannustaa järjestelmälliseen metsänhoitoon. Edellä esitetystä käy ilmi, että metsiimme on kuitenkin nyt kertynyt merkittävä määrä nk. nuoren metsän rästikohteita, jotka ovat seurausta taimikkovaiheen hoitotoiden tekemättä jättämisestä. Valiokunta pitää välttämättömänä, että muun muassa uuden tukijärjestelmän avulla rästikohteet saadaan kunnostettua pikaisesti ja ettei uusia rästikohteita muodostu.

Metsien hoidon ohella valiokunta painottaa voimakkaasti hyväkuntoisen tieverkoston ratkaisevaa merkitystä metsätaloudelle. Hyvä tieverkko on välttämätön ja elintärkeä metsä- ja energiateollisuudelle raakapuukuljetusten, työkonien kuljetusten ja työmatkakulkemisen vuoksi. Metsäteollisuuden osuus koko tieliikenteen kuljetussuoritteesta on lähes 30 prosenttia. Puun kuljetukset alkavat lähes poikkeuksetta vähäliikenteiseltä tieverkolta. Tieverkko on tärkeä myös muille maaseudun elinkeinoille, palo- ja pelastustoimelle sekä monimuotoiselle virkistyskäytölle. Kunnossa oleva tieverkko takaa häiriöttömän toiminnan ympärivuotisesti. Tällä hetkellä uhkana on vähäliikenteisen tieverkon liikennöitävyyden heikkeneminen. Tieverkoston heikentynyt taso, kuten teiden ja siltojen ylläpidon puutteet, aiheuttavat jo nyt lisäkustannuksia ja siten mm. metsätilojen kannattavuuden laskua. Valiokunta pitää ehdottoman välttämättömänä, että teiden kunnostamisen suoritämääristä huolehditaan.

Valiokunta korostaa sitä, että metsiin perustuvan kasvun on oltava paitsi ekologisesti myös sosiaalisesti kestävä. Toiminnan hyväksyttävyyden luo pohjan tuotteiden ja palveluiden kysynnälle. Metsäalan tulee kehittää toimintamalle-

jaan siten, että toimintaketjujen kaikissa vaiheissa toimijat, alihankkijat mukaan luettuna, kantavat vastuun yhteiskuntavelvoitteistaan eivätkä tavoittele kilpailuetua lainvastaisin menettelyin. Tämä tulee turvata lainsäädännössä ja valvonassa. Lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006) on noudatettava.

Muutostarpeet

Esityksen perusteluista käy ilmi, että myös Euroopan unionin uudet valtioneuvoston edellyttävät nykyisen tukijärjestelmän uudelleentarkastelua. Kun nykyisessä tukijärjestelmässä ovat painottuneet puuntuotannolliset näkökohdat, unionin valtioneuvoston painottuvat ympäristönäkökohdat. Unionin valtioneuvoston tosin sallivat unionin maaseutuasetuksen kaltaisten metsätaloustoimenpiteiden osalta sen, että maanomistaja saa pidemmän ajanjakson aikana toimenpiteestä taloudellista hyötyä. Tuella tulee kuitenkin olla muita yleishyödyllisiä tavoitteita.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että ehdotetussa laissa tarkoitettu rahoitus kuuluu valtionavustuslain soveltamisalaan. Esityksen perustelujen mukaisesti valiokunta pitää epätarkeyden mukaisena, että metsätalouden rahoituslainsäädännössä on valtionavustuslain kanssa päällekkäistä sääntelyä liittyen tuen myöntämiseen, maksamiseen, valvontaan, takaisinperintään ja metsäkeskuksen tietojensaantioikeuksiin. Valiokunta painottaa kuitenkin sitä, että metsätalouden rahoituksen erityispiirteiden vuoksi on tarpeen säätää myös erityislainsäädäntöä. Esityksen perusteluissa on tuotu esiin erityissääntelyn tarve muun muassa sen vuoksi, että rahoituksen saaja voi teettää toimenpiteet ulkopuolisella. Erityissääntely on tarpeen myös sillä perusteella, ettei valtionavustuslaissa ole menettelysääntöksiä niihin tilanteisiin, joissa tuen saaminen perustuu sopimukseen. Tästä voidaan mainita esimerkkinä kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettujen ympäristötukisopimukset.

Valiokunta toteaa myös, että vuoden 2014 alusta voimaan tulleet metsälain säännökset

edellyttävät metsätalouden rahoituksen tarkistamista. Tuolloin metsälaista poistuivat uudistamisen ikä- ja järeysrajat ja metsien käsittelymenetelmät monipuolistuivat. Samoin kasvatettavan puulajin valintaa säädellään nykyisin aikaisempaa vähemmän. Metsälain uusissa säännöksissä on otettu huomioon eri-ikäisrakenteisen metsänkasvatuksen vaatimat edellytykset sekä metsäluonnon monimuotoisuuden turvaaminen aikaisempaa laajemmin ja metsän uudistamisen velvoitteita ja taimikon määrittelyä on myös tarkennettu. Lisäksi maanomistajan omaa päätösvaltaa metsiensä hoidossa on lisätty, minkä seurauksena myös hänen vastuunsa omaisuutensa hoitajana voidaan katsoa kasvaneen. Esityksen perustelujen mukaan tavoitteena onkin myös tarkistaa metsätalouden rahoitusta siten, että tukijärjestelmässä otetaan huomioon metsälain uudet säännökset. Valiokunta korostaa erityisesti sitä, että taimikon varhaishoitoon lisääminen tuettaviin työlajeihin tukee metsälain muutoksen toimeenpanoa. Edellä esitetyistä käy ilmi, että taimikon oikea-aikaiseen hoitamiseen tulee kannustaa nykyistä enemmän, jotta maamme metsävarojen kehitys voidaan turvata.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että valtiontaloudelliset lähtökohdat rajoittavat mahdollisuuksia lisätä rahoitusta. Siten edellä mainitut tavoitteet voidaan saavuttaa vain lisäämällä tukien vaikuttavuutta. Niukoilla resursseilla on saatava aikaan entistä enemmän hyvin hoidettuja metsiä. Esityksen perustelujen mukaan tukien vaikuttavuutta pyritään parantamaan erityisesti resurssien käytön kannalta merkittävimmissä työlajeissa. Siten tukien ohjaaminen nuoren metsän hoidossa entistä enemmän kustannuksiltaan edullisempaan ja tuloksiltaan tehokkaampaan taimikon varhaishoitoon on tältäkin osin perusteltua. Muutenkin valiokunta pitää välttämättömänä metsätalouden tukijärjestelmän kehittämistä siten, että rahoitus tulee metsäpolitiikan tavoitteiden kannalta vaikuttavammaksi ja kustannustehokkaammaksi. Valtion rahoitusta tulee ohjata metsävarojen ja metsien monimuotoisuuden kehityksen kannalta mahdollisimman tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

Esityksen perusteluista käy ilmi, että nykyinen kestävä metsätalouden rahoitusjärjestelmä on moninainen ja noin 65 miljoonalla eurolla rahoitetaan kymmeniä tuhansia hankkeita vuosittain. Yhdellä hankkeella voi lisäksi olla useita edunsaajia ja maksutapahtumia. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että rahoitusjärjestelmän moninaisuus vaikuttaa myös tukien hallintoihin ja vaadittavien resurssien määrään. Hallinnolliset kustannukset ovat miljoonia euroja niin toimijoille kuin viranomaisillekin. Esityksen perusteluissa on todettu, että rahoitusjärjestelmää voidaan yksinkertaistaa luopumalla vaikutuksiltaan vähäisten töiden rahoittamisesta, kasvattamalla tuettavien kohteiden pinta-alaa ja pyrkimällä nykyistä isompiin hankekokonaisuuksiin.

Viitaten esityksen perusteluihin valiokunta toteaa, että nykyjärjestelmässä nuoren metsän hoitohankkeiden hallinnollinen käsittelykustannus on 80 euroa päätöstä kohden ja sen arvioidaan nousevan 120 euroon päätöstä kohden. Vuonna 2013 nuoren metsän hoidon työtuki oli 21,9 miljoonaa euroa ja hallinnollinen käsittely 2,3 miljoonaa euroa (28 877 päätöstä, á 80 euroa/päätös). Tämä on yli 10 prosenttia työtuesta. Esityksen perustelujen mukaan jatkossa taimikon varhaishoitoon ja nuoren metsän hoidon hallinnollinen kustannus on 3,5 miljoonaa euroa oletuksella, että päätösten määrä ei muutu. Tämä olisi yli 16 prosenttia työtuen määrästä, mikäli työtuki säilyy samalla tasolla. Esityksen perustelujen mukaan työmäärä tulee lisääntymään, kun kaikista hankkeista on tehtävä ennen työn aloittamista EU:n valtioneuvoston edellyttämä hakemus. Mikäli hanke ei toteudu alkuperäisen rahoituspäätöksen mukaisesti, tehdään toteutusilmoituksen jälkeen toinen rahoituspäätös.

Viitaten edellä todettuihin hallinnollisiin kustannuksiin valiokunta pitää ehdottoman välttämättömänä, että tukijärjestelmän hallinnointia yksinkertaistetaan. Hallinnollisia menettelyjä tulee keventää ja nykyistä tehokkaammin tulee hyödyntää metsävaratietoja ja sähköisiä palvelujärjestelmiä. Metsänomistajan tulee voida tehdä kaikki tukijärjestelmään liittyvät ilmoitukset sähköisesti. Tukiehtoja tulee olla mahdollisim-

man vähän, niiden tulee olla selkeitä ja niiden noudattamisen todentaminen mahdollisimman helppoa.

Valiokunta katsoo, että ennakkohakemusmenettelystä on luotava mahdollisimman joustava ja siinä on hyödynnettävä mahdollisimman pitkälle olemassa olevia tietojärjestelmiä ja sähköisiä palvelujärjestelmiä. Suomen metsäkeskuksen Metsään.fi-järjestelmästä on luotava metsänomistajan palveluportaali, joka sisältää mm. helppokäyttöisen ennakkohakujärjestelmän. Hakemuksessa vaadittujen tietojen osalta tulee erillisen selvityksen sijaan voida suoraan viitata metsäkeskuksen metsävaratietojärjestelmän sisältämiin tietoihin.

Tukimuodot

Valiokunta toteaa, että ehdotetut tuet jaettaisiin laissa kolmeen ryhmään: ekologiset ja metsän kasvua edistävät tuet, tieverkosto sekä metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitäminen ja metsäluonnon hoito. Ekologisia ja metsän kasvua edistäviä tukia voitaisiin myöntää taimikon varhaishoitoon, nuoren metsän hoitoon, terveystalouteen, juurikäävän torjuntaan ja suometsien hoitoon. Tieverkoston tuki koskisi yksityisten perusrannusta ja uuden metsätien rakentamista. Metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitämiseksi myönnettäisiin ympäristötukea. Metsäluonnon hoidon tuen säännökset ehdotetaan sisällytettäväksi ympäristötuen kanssa samaan lukuun.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että voimassa olevassa laissa Suomi on jaettu kolmeen rahoitusvyöhykkeeseen, joista ensimmäisellä vyöhykkeellä eteläisessä Suomessa tuki on alhaisin. Tuki kasvaa pohjoista kohti. Esityksen perusteluista käy ilmi, että voimassa olevasta vyöhykejaosta on luovuttava, koska verotusjärjestelmä ei enää tuota siinä tarvittavaa tietoa. Sen vuoksi on päädytty siihen, että kestävä metsätalouden rahoituslainsäädännössä käytetään metsälain kanssa samaa vyöhykejakoja. Metsälain vyöhykejako kuvastaa myös metsän kasvuolosuhteita. Metsälaisissa vyöhykejako on pohjoinen Suomi, keskinen Suomi ja eteläinen Suomi. Valiokunta pitää myönteisenä, että tuki-

järjestelmässä on säilytetty mahdollisuus tukien eriyttämiseen alueittain metsätaloudellisten olosuhteiden mukaan. Vyöhykejaon soveltamisessa tulee paikkatietojärjestelmää hyödyntää. Taimikon varahaishoidossa runkomäärä ja nuoren metsän hoidossa hehtaarilta kertyväksi edellytettävä puumäärä tulee määritellä siten, että kasvuolosuhteet maan eri osissa otetaan huomioon.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että metsänuudistamisen tukeminen kaupallisen hakkuun jälkeen ei ylipäättään ole mahdollista maa- ja metsätalouden sekä maaseutualueiden valtiontuen suuntaviivojen perusteella. Esityksen perusteluista käy ilmi, että maa- ja metsätalousministeriö on tiedustellut asiaa erikseen komission valtioneuvoston jäsenien kanssa järjestetyssä tapaamisessa. Uusien suuntaviivojen mukaan tukea ei ole mahdollista myöntää uudistamiseen, jos sen tarkoituksena on uudistaa vastaavanlainen metsä hakatun metsän tilalle. Komission näkemyksen mukaan uudistamisen tukea voidaan tällöin myöntää vain niissä tapauksissa, joissa uudistamisen kustannukset ylittävät hakkuutulot. Esityksen perusteluista käy lisäksi ilmi, että luonnontuhojen jälkeisen metsänuudistamisen rahoittamista valtion varoin ei ole pidetty perusteltuna, koska maanomistajat voivat hankkia vakuutuksen luonnontuhojen varalle. Kun valtion tuki rajataan vain metsätaloukselle, jää myös pellonmetsitys pois rahoitettavista toimenpiteistä.

Edellä esitettyynkin viitaten valiokunta pitää erittäin tarpeellisena, että tukijärjestelmään on lisätty uusi työlaji, taimikon varahaishoito. Metsänomistajia tulee kannustaa tekemään metsänhoitotyöt oikeaan aikaan ja nykyistä kustannustehokkaammin. Valiokunta kiinnittää erityistä huomiota siihen, että taimikon varahaishoidossa taimikon pituuden alaraja tulee vahvistaa sellaiseksi, että myös koneellinen taimikonhoito on mahdollista.

Esityksen mukaan pienpuun korjuuta rahoitetaan taimikon varahaishoidon ja nuoren metsän hoitotyön yhteydessä. Sen sijaan energiapuun korjuun tuesta esitetään luovuttavaksi. Pienpuun energiatukea koskeva notifiointiasia on ollut pidemmän ajan komissiossa vireillä. Esityk-

sen perusteluista käy ilmi, että tukijärjestelmän käyttöönotosta tai siitä luopumisesta ei vielä notifiointimenettelyn ollessa vireillä ole tehty poliittista ratkaisua. Valiokunta korostaa metsien energiapuun merkitystä metsähakkeen raaka-aineena. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan viime vuonna korjattiin tuetuista kohteista 1,7 miljoonaa kuutiometriä pienpuuta polttoon, kun rankapuuta käytettiin energiantuotannossa yhteensä 3,6 miljoonaa kuutiometriä. Tukijärjestelmän kohteiden pienpuulla on suuri merkitys energiantuotannossa.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että hoito- ja kunnossapitovelvoite tulee nykyistä laajemmaksi. Velvoite liittyy taimikon varahaishoidon lisäksi nuoren metsän hoidon, terveyslannoituksen, suometsän hoidon ja metsätien tekemisen tukiin. Velvoite on voimassa kymmenen vuotta. Taimikon varahaishoidon osalta velvoite on kuitenkin voimassa seitsemän vuotta. Velvoitteen mukaisiin töihin ei saa käyttää ehdotetun lain mukaista rahoitusta.

Valiokunta toteaa, että kantojen nostoa on tuettu keinona torjua juurikäävää. Esityksen perusteluissa on todettu, että kannoille on syntynyt markkinat metsähakkeen tuotannossa, minkä vuoksi kantojen noston tukeminen ei ole perusteltua. Muuten juurikäävän torjunnan tukialueita, torjunta-aikaa ja tuen saajien määritelmää ehdotetaan laajennettavaksi. Ehdotuksen mukaan tukea juurikäävän torjuntaan saavat yksityisten maanomistajien lisäksi myös yhteisöt paitsi Metsähallitus. Tuki kohdistettaisiin eteläisen ja keskisen Suomen alueella toukokuun alun ja marraskuun lopun välisenä aikana tehtyyn juurikäävän torjuntaan.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että kunnostusojituksen tuki korvataan suometsän hoidon tuella. Suometsän hoidon tuessa tuettavat toimenpiteet ovat samoja kuin nykyisinkin kunnostusojituksessa. Hoitohankkeissa ojitetun alueen kunnostusojitustarvetta, ravinnetilannetta, kulkuyhteyksien järjestämistä sekä metsien hoitoa ja hakkuutöitä on kuitenkin tarkoitus tarkastella aikaisempaa kokonaisvaltaisemmin. Ympäristövaliokunta lausuntoonkin viitaten valiokunta pitää ehdotusta hyvänä.

Ympäristötukeen ehdotuksessa ehdotetaan tehtäväksi metsälain muuttamisesta johtuvat tarkistukset. Tuen määrän laskennassa noudatettaisiin samoja periaatteita kuin nykyisinkin. Metsäluonnon hoitohankkeina tuettavat toimenpiteet olisivat myös pääosin nykyisen kaltaisia. Uutta olisi, että tukea voitaisiin kohdistaa metsäluonnolle haitallisten vieraskasvilajien hävittämiseen ja niiden leviämisen estämiseen metsätalouksella.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että esityksessä tukien määrästä ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella. Tukien määrä voitaisiin eriyttää alueittain metsätaloudellisten olosuhteiden ja hallinnollisten rajojen perusteella sekä sen mukaan, onko kyseessä yhden tilan hanke vai yhteishanke. Tuki myönnettäisiin prosenttiosuutena hyväksyttävistä kustannuksista tai laskennallisen perusteen mukaan. Uutta olisi myös se, että laissa säädettäisiin tuensaaja-kohtaisesti yhteen hankkeeseen myönnettävän tuen enimmäismäärästä.

Valiokunta on edellä tuonut esiin tieverkoston suuren merkityksen metsätaloudelle. Ehdotetussa laissa tieverkoston tuen myöntämisen edellytykset säilyisivät pääosin ennallaan. Valiokunta korostaa sitä, että kasvava kuljetuskalusto on tuonut runsaasti painorajoitteita teille etenkin siltojen ja rumpujen osalta. Tämä koskee samalla tavalla myös metsätieverkostoa. Tieverkoston huono kunto vaikeuttaa teollisuuden puuhuoltoa, lisää metsätalouden kustannuksia ja uhkaa lisätä metsätalouden kannattamattomia ns. 0-alueita.

Erityiskysymyksiä

Valiokunnassa on ollut esillä vajaatuottoisten metsien uudistamiseen liittyvät kysymykset. Ylä-Lapissa ja muualla Pohjois-Suomessa metsänuudistamisen tukeminen on kohdistunut nimenomaan vajaatuottoisten ja vajaapuustoisten metsien uudistamiseen ja uuden puuston aikaansaamiseen. Valtion tuella kyseisten metsien uudistamiselle on suuri merkitys metsätalouden kannattavuudelle. Vajaatuottoisten metsien osuus Inarin ja Enontekiön alueella on 32 prosenttia ja Pohjois-Suomessa keskimäärin 10 pro-

senttia. Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu, että tuen poistaminen heikentää metsätalouden kannattavuutta Pohjois-Suomessa ja saattaa joissakin tapauksissa tehdä metsänuudistamisen täysin kannattamattomaksi.

Edellä esitettyyn viitaten valiokunta toteaa, että metsänuudistamisen jättäminen tukijärjestelmän ulkopuolelle perustuu valtiontuen suuntaviivoihin sisältyvään linjaukseen. Uusien suuntaviivojen mukaan tukea ei ole mahdollista myöntää uudistamiseen, jos sen tarkoituksena on uudistaa vastaavanlainen metsä hakatun metsän tilalle. Myöskään lakisääteisten velvoitteiden täyttämistä ei voida katsoa sallituksi valtion tueksi. Toisin sanoen lakisääteistä velvoitetta pitää muutoinkin noudattaa eikä näin ollen kannustinta pidetä tarpeellisena. Kun metsälaissa (1093/1996) on säädetty metsänomistajan velvollisuudeksi saada päätehakkuun jälkeen aikaan taimikko, ei metsänuudistamisen tukemista voida siten katsoa hyväksyttäväksi toimenpiteeksi. Jos hakkuutulot ylittävät metsänuudistamisen kustannukset, komission linjauksen mukaan tuelle ei ole tarvetta.

Asiantuntijakuulemisissa on esitetty metsänuudistamisen tukemisen jatkamista vähämerkityksisenä eli de minimis -tukena. Vähämerkityksisen tuen säännöt sallivat tuen toimenpiteisiin, joiden nojalla tuensaajalle myönnetään kolmen toisiaan seuraavan kalenterivuoden aikana valtiontukea enintään 200 000 euroa. Koska kyseisessä määrässä otetaan huomioon kaikki eri viranomaisten vähämerkityksisenä tukena kyseisenä ajanjaksona tuensaajalle myöntämä rahoitus, vähämerkityksisen tuen käyttöönotto rajoitaisi ainakin niiden maatalousyrittäjien tuensaantia, jotka ovat jo saaneet sallitun enimmäismäärän yleistä tai muuta vähämerkityksistä tukea (esimerkiksi yrityksen käynnistystuki, yrityksen investointituki ja yrityksen tai yritysryhmän kehittämistuki).

Valiokunnalle on myös tuotu esiin, ettei metsänuudistamistoimenpidettä varten säädettävä erillinen vähämerkityksisen tuen tukijärjestelmä edistäisi tavoitetta yksinkertaistaa ja selkeyttää metsätalouden tukijärjestelmää, sillä Suomen metsäkeskuksen hallinnollinen taakka li-

sääntyisi kahden erilaisen tukijärjestelmän toimeenpanossa. Koska Suomessa ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi perustaa kaikkia viranomaisia kattavaa vähämerkityksisen tuen myöntämistä koskevaa rekisteriä, metsäkeskus joutuisi eri viranomaisilta tiedustelemaan tuensaajan mahdollisesti muusta toiminnasta saamaa vähämerkityksistä tukea. Tarkastustoiminta on aina pistokoeluontoista, joten tuen myöntämisessä jouduttaisiin pitkälti luottamaan tuen saajan omaan ilmoitukseen. Lisäksi on huomioitava, että komissiolla on oikeus vaatia jäsenvaltiolta 20 päivän kuluessa kaikki tarpeelliset tiedot sen arvioimiseksi, onko vähämerkityksisen tuen säännöksiä noudatettu asianmukaisesti.

Valiokunnassa on myös ollut esillä työllisysehtoisen taimikonhoidon poistamisen kompensoimista muilla toimenpiteillä, jotta muun muassa valtion tukemien töiden työllistävä vaikutus voitaisiin turvata. Tältä osin on kuitenkin käynyt ilmi, että valtiontuen suuntaviivat edellyttävät tuen myöntämistä vain toteutettaviin toimenpiteisiin. Niistä aiheutuvat lisäkustannukset voidaan rahoittaa valtiontuella. Myös valtionavustuslaki edellyttää tuen määrän suhteuttamista aiheutuneisiin kustannuksiin. Vaikka maa- ja metsätalouden sekä maaseutualueiden valtiontuen suuntaviivoissa viitataan yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteisiin, joista yksi on "maaseudun elinkeinoelämän ja maaseutuyhteisöjen tasapainoisen aluekehityksen saavuttaminen, mukaan lukien työpaikkojen luominen ja säilyttäminen", suuntaviivoissa yksilöityjen metsätoimenpiteiden ensisijaisena tavoitteena ei kuitenkaan ole työllisyyden edistäminen. Työllisyyden edistämistä koskevat eri valtioneuvoston päätökset. Toisaalta on todettu, että taimikon varhishoidon lisääminen tukijärjestelmään parantaa koko maassa metsätalouden työllistämismahdollisuuksia ja on siten edellä mainitun tavoitteen mukainen.

Edelläkin esitettyyn viitaten valiokunta pitää välttämättömänä, että vajaatuottoisten ja vajaapuustoisten metsien uudistaminen Pohjois-Suomessa turvataan. Valiokunta edellyttääkin, että tuki Pohjois-Suomen vajaatuottoisten ja vajaapuustoisten metsien uudistamiselle otetaan eril-

lisen valmistelun jälkeen mahdollisimman pikaisesti käyttöön ja että samassa yhteydessä luodaan eri viranomaiset kattava vähämerkityksisen tuen myöntämistä koskeva rekisteri. (*Valiokunnan lausumaehdotus*)

Lopuksi

Kumottavassa esityksen 2. lakiehdotuksessa asetetaan määräaika, johon mennessä metsäkeskuksen on viimeistään myönnettävä kumottavan lain mukaiset tuet. Ehdotettu määräaika eli 30. kesäkuuta 2015 perustuu Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksiin. Valtioneuvoston päätökset eivät kuitenkaan rajoita tuen maksamista myöhemmin. Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu, että metsäkeskus tarvitsee aikaa näiden ns. jälkirahoitteisten töiden rahoitushakemusten käsittelemiseksi ja päätösten tekemiseksi kesäkuun 2015 loppuun mennessä. Toisaalta uuden lain nojalla töitä ei voida aloittaa ennen rahoitushakemusten jättämistä metsäkeskukseen.

Kiinnittäen huomiota töiden keskeyttämisestä aiheutuviin tuotanto- ja yritystaloudellisiin vaikutuksiin samoin kuin työllisyysvaikutuksiin valiokunta pitää välttämättömänä, ettei voimassa olevan lain päättymisen ja uuden tukijärjestelmän voimaan tulon väliin jää sellaista siirtymävaihetta, jolloin uusia tukikelpoisia töitä ei voida aloittaa. Metsäkeskus onkin esityksen antamisen jälkeen ilmoittanut maa- ja metsätalousministeriölle, että jälkirahoitteisia hakemuksia voidaan ottaa vastaan 17.4.2015 asti ehdotetun 20.3.2015 sijasta ja että mahdolliset lisäselvitykset pyydetään 8.5.2015 mennessä. Lisäselvitykset ja hakemusten täydennykset tulee toimittaa metsäkeskukselle 5.6.2015 mennessä. Jotta toimijoille jää esityksessä ehdotettua enemmän aikaa hakemusten jättämiseen, valiokunta ehdottaa jäljempänä, että esityksen 2. lakiehdotuksen 2 §:n 3 ja 4 momenttia muutetaan edellä todetut päivämäärät huomioon ottaen.

Valiokunta toteaa myös, että laki, jolla vuoden 1996 rahoituslaki kumotaan, on tarkoitus saattaa voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on sen hyväksynyt. Laki tulee siten voimaan tammikuun aikana 2015. Jos siis komission hyväksyntä uudelle tukijärjestel-

mälle saadaan esimerkiksi huhtikuun 2015 alusta ja uusi rahoituslaki saatetaan voimaan 18.4.2015, tukijärjestelmän vaihtumisesta ei aiheudu taukoa tukikelpoisiin töihin.

Valiokunta on kiinnittänyt esityksen käsitteilyn yhteydessä huomiota siihen, että tietämys muun ohella Suomen luonnonolosuhteista, ilmastosta ja metsätaloudesta on Euroopan unionissa puutteellista. Sen vuoksi valiokunta pitää välttämättömänä, että Suomi perustaa erityisen toimen (ns. metsäattasea) kyseisen tietämyksen lisäämiseksi Euroopan unionissa.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä edellä olevin huomautuksin ja jäljempänä esitettävien muutosehdotuksin.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. lakiehdotus

8 §. *Oma työ, työn teettäminen ja yhteishanke.* Valiokunta toteaa, että yhteismetsät ovat vuoden 1996 rahoituslain nojalla saaneet tukea suunnitteluun, jos suunnittelutyön on tehnyt yhteismetsän palveluksessa oleva toimihenkilö. Valiokunnalle toimitetusta selvityksestä on käynyt ilmi, että tähän yhteismetsien toiminnan edistämiseen liittyvään säännökseen ei esityksessä ole ollut tarkoitus tehdä muutosta. Asia liittyy esillä olevan pykälän 2 momenttiin ja ehdotetun lain 9 §:n 3 momenttiin. Pykälän 2 momentissa määritellään oma työ ja jälkimmäisessä säännöksessä taas säädetään, että toteuttamissuunnitelman laatimiseen myönnetään tukea vain, jos työ tehdään muuna kuin omana työnä. Pykälän 2 momentin määritelmän mukaan yhteismetsän (eli yhteisön) palveluksessa olevan henkilön työ katsottaisiin omaksi työksi. Tarkoituksena on kuitenkin ollut, että nykyisen käytännön mukaisesti yhteismetsän palveluksessa olevan henkilön tekemä suunnittelutyö olisi tukikelpoista. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa 2 momenttia muutettavaksi siten, ettei yhteismetsän palveluksessa olevan henkilön työtä katsot-

taisi omaksi työksi. Muutoksen jälkeen työ on tukikelpoista kuten nykyisinkin.

Samassa yhteydessä valiokunta ehdottaa tehtäväksi säädösteknisen korjauksen 2 momenttiin, koska säännöksen toisesta lauseesta on epähuomiossa jääneet pois sanat "ja säätiön". Yksityiskohtaisista perusteluista käy ilmi, että säännöksessä on tarkoitettu sekä yhteisön että säätiön palveluksessa olevan henkilön tekemää työtä.

14 §. *Juurikäävän torjunta.* Esityksen perustelujen mukaan kantojen nostolle ei ole tarkoituksenmukaista kohdistaa tukea. Pykälän 2 momenttiin ei kuitenkaan sisälly mahdollisuutta tukeen oikeuttavien torjuntamenetelmien rajaukseen. Valiokunta ehdottaakin momenttiin lisättäväksi maininnan, jonka mukaan tuen myöntämisen edellytyksenä on, että työn toteuttamisessa käytetään hyväksyttävää torjuntamenetelmää. Tähän liittyen valiokunta ehdottaa myös pykälän 3 momentin valtuussäännökseen lisättäväksi maininnan torjuntamenetelmistä.

48 §. *Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset.* Valiokunta toteaa, että ehdotetun lain voimaantulo- ja siirtymäsäännöksen 4 momentissa säädetään uuden lain mukaisen taimikon varhaishoiton tuen myöntämisestä ja sen kytköksestä nykyisen kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996), jäljempänä vuoden 1996 rahoituslaki, mukaiseen hoito- ja kunnossapitovelvoitteeseen. Ehdotetun lain 6 §:n 2 momentin mukaan rahoitusta ei saa myöntää työhön tai velvoitteeseen, joka on säädetty maanomistajan velvoitteeksi. Vuoden 1996 rahoituslain 15 §:n 1 momentin mukaan metsänuudistamiseen liittyvä hoito- ja kunnossapitovelvoitteen voimassaoloaika on 15 vuotta. Ehdotetun lain 35 §:n mukaan tukiin liittyvä hoito- ja kunnossapitovelvoite olisi voimassa kymmenen vuotta. Koska uuden lain myötä erityisesti Pohjois-Suomessa useat kohteet mitä ilmeisimmin jäisivät ilman taimikon varhaishoiton tukea, joka on tarkoitus rajata taimikoihin 0,7 metristä enintään kolmeen metriin, valiokunta pitää tarpeellisenä ehdottaa, että 4 momenttiin lisätään säännös, joka

mahdollistaa tuen myöntämisen 10 vuoden jälkeen metsänuudistamisesta.

Saamansa selvityksen perusteella valiokunta toteaa, että siirtymäsäännöksissä ei ole lainkaan huomioitu niitä tilanteita, joissa pelkkä suunnittelu on rahoitettu vuoden 1996 rahoituslain nojalla, mutta joissa toteutukseen tukea ei ehditä hakea 17.4.2015 mennessä. Valiokunta ehdottaakin pykälän viimeiseksi momentiksi lisättäväksi asiaa koskevan säännöksen.

2. lakiehdotus

2 §. Edellä yleisperusteluissa esitetystä käy ilmi, että valtiontukisäännöistä johtuen voimassa olevan tukijärjestelmän tukia ei saa myöntää 30.6.2015 jälkeen. Jotta toimijoille jäisi esityksessä ehdotettua enemmän aikaa hakemusten jät-

tämiseen, valiokunta ehdottaa 3 ja 4 momenttia muutettavaksi edellä yleisperusteluissa todetun mukaisesti.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa,

että 3. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 1. ja 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Kestävän metsätalouden määräaikainen rahoituslaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1—7 §
(Kuten HE)

8 §

Oma työ, työn teettäminen ja yhteishanke

(1 mom. kuten HE)

Jos maanomistaja on luonnollinen henkilö, omana työnä pidetään maanomistajan omaa ja hänen puolisonsa tai samassa taloudessa asuvan lapsensa tekemää työtä. Jos maanomistaja on yhteisö, yhteenliittymä tai kuolinpesä, omana työnä pidetään yhteisön, yhteenliittymän ja kuolin-

pesän yhtiömiehen, jäsenen ja osakkaan tekemää työtä. Jos kyse on 4 §:n 3 momentissa tarkoitettusta yhteisomistuksesta, omana työnä pidetään luonnollisen henkilön tai yhtiön yhtiömiehen tekemää työtä. Jos maanomistaja on yhteisö tai säätiö, omana työnä pidetään yhteisön ja säätiön palveluksessa olevan henkilön tekemää työtä yhteismetsän palveluksessa olevan henkilön tekemää työtä lukuun ottamatta. Lisäksi omaksi työksi katsotaan aina vastikkeetta tehty työ.

(3 mom. kuten HE)

9 ja 10 §
(Kuten HE)

<p style="text-align: center;">2 luku</p> <p>Ekologiset ja metsän kasvua edistävät tuet</p> <p style="text-align: center;">11—13 § (Kuten HE)</p> <p style="text-align: center;">14 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Juurikäävän torjunta</i></p> <p>(1 mom. kuten HE)</p> <p>Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että työ tehdään juurikäävän leviämisen riskialueella ki- vennäismaalla suoritettavan hakkuun yhteydes- sä toukokuun alun ja marraskuun lopun välisenä aikana. <i>Lisäksi tuen myöntämisen edellytyksenä on, että työn toteuttamisessa käytetään hyväk- syttävää torjuntamenetelmää.</i></p> <p>Valtioneuvoston asetuksella annetaan tar- kemmat säännökset juurikäävän leviämisen ris- kialueista, torjuntakohteista, <i>torjuntamenetel- mistä</i> sekä muista tässä pykälässä säädetyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.</p> <p style="text-align: center;">15 § (Kuten HE)</p> <p style="text-align: center;">3 luku</p> <p>Tieverkosto</p> <p style="text-align: center;">16—18 § (Kuten HE)</p> <p style="text-align: center;">4 luku</p> <p>Metsien biologisen monimuotoisuuden yllä- pitäminen ja metsäluonnon hoito</p> <p style="text-align: center;">19—21 § (Kuten HE)</p>	<p style="text-align: center;">5 luku</p> <p>Tuen myöntäminen ja maksaminen</p> <p style="text-align: center;">22—33 § (Kuten HE)</p> <p style="text-align: center;">6 luku</p> <p>Tukeen liittyvät velvoitteet ja valvonta</p> <p style="text-align: center;">34—39 § (Kuten HE)</p> <p style="text-align: center;">7 luku</p> <p>Tuen palauttaminen ja takaisinperintä sekä sopimuksen purkaminen ja irtisanominen</p> <p style="text-align: center;">40—43 § (Kuten HE)</p> <p style="text-align: center;">8 luku</p> <p>Erinäiset säännökset</p> <p style="text-align: center;">44—47 § (Kuten HE)</p> <p style="text-align: center;">9 luku</p> <p>Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset</p> <p style="text-align: center;">48 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset</i></p> <p>(1—3 mom. kuten HE)</p> <p><i>Sen estämättä, mitä 6 §:n 2 momentissa sää- detään, taimikon varhaishoitoon voidaan myön- tää 11 §:n nojalla tukea, jos kymmenen vuotta on kulunut samalla kohteella rahoitetun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisesta metsänuudistamisesta. Taimikon varhaishoitoon ja nuoren metsän hoi- toon ei voida tämän lain 11 ja 12 §:n nojalla myöntää tukea, ellei ole kulunut kymmentä vuotta samalla kohteella rahoitetun kestävän</i></p>
---	---

metsätalouden rahoituksesta annetun lain (poist.) mukaisen nuoren metsän hoitotyöstä.

(5—7 mom. kuten HE)

Terveyslannoituksen, suometsän hoidon, metsätien tekemisen ja metsäluonnon hoitohankkeen toteuttamissuunnitelmana voidaan hyväksyä kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain nojalla rahoitettu terveyslannoituksen, kunnostusojituksen, metsätien tekemisen ja met-

säluonnon hoitohankkeen suunnitelma, jos suunnitelma sellaisenaan tai täydennettynä täyttää 9 §:n vaatimukset ja jos työn toteuttamiseen suunnitelman perusteella voidaan myöntää terveyslannoituksen, suometsän hoidon, metsätien tekemisen ja metsäluonnon hoitohankkeen tukea. Suunnitelman täydentämiseen ei myönnetä tukea. (Uusi)

2.

Laki

kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain ja kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
(Kuten HE)

kesäkuuta 2015. Tällöin rahoitus on maksettava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2019.

2 §
(1 ja 2 mom. kuten HE)

Suomen metsäkeskuksen on pyydyttävä 2 momentissa tarkoitettua hakemuksen lähettäjä toimittamaan hallintolain (434/2003) 22 §:n 1 momentissa tarkoitettua puuttuvat selvitykset viimeistään 8 päivänä *toukokuuta* 2015. Hakijan on toimitettava mainitut ja muut hakemusta täydentävät selvitykset metsäkeskukselle viimeistään 5 päivänä *kesäkuuta* 2015.

Tämän lain voimaantulon jälkeen rahoitusta koskeva asia voidaan kuitenkin ratkaista 1 §:ssä mainittujen lakien mukaisesti, jos rahoitusta haetaan viimeistään 17 päivänä *huhtikuuta* 2015 ja rahoitus myönnetään viimeistään 30 päivänä

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että tuki Pohjois-Suomen vajaatuottoisten ja vajaapuustoisten metsien uudistamiselle otetaan

erillisen valmistelun jälkeen mahdollisimman pikaisesti käyttöön ja että samassa yhteydessä luodaan eri viranomaiset kattava vähämerkityksisen tuen myöntämistä koskeva rekisteri.

MmVM 21/2014 vp — HE 138/2014 vp

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jari Leppä /kesk	Timo V. Korhonen /kesk
vpj.	Lauri Heikkilä /ps	Pirkko Mattila /ps
jäs.	Heikki Autto /kok	Jari Myllykoski /vas
	Markku Eestilä /kok	Mats Nylund /r
	Satu Haapanen /vihr	Kari Rajamäki /sd
	Lasse Hautala /kesk	Janne Sankelo /kok
	Reijo Hongisto /ps	Katja Taimela /sd
	Anne Kalmari /kesk	Tytti Tuppurainen /sd.
	Jukka Kopra /kok	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.